

ŽENSKÁ HLÍDKA

Podatelka M. Hrubá

POVZDECH.

Jaroslav Vrchlický.

Kolébko, v které umívá se mé dítě sladkým žitím snem,
ó živá báseň v stěsti jase,
kde vějíš lže a doufat zase,
jen pohled na te — dojat jsem.

Ty hrubo v nešťastné trávní,
kde nezámný můj dřívá děd,
sný, jaké vzbozili v mojí hlavě,
že chvilu se, vábám ostýchavě,
jak Hamlet jsem, jež tobou zvedl!

Kolébko, hrubo, mezi vámi
svět celý zmítá se a vše,
však taj poutníka divně známí,
sám vejde v snivě vaše chrámy,
— však jiným dvěte uzavře...

V senátě Spojených států předloha, týkající se ženského hlasovacího práva, byla porážena a hlavně senátoři z Jihu z vážných důvodů byli proti, poněvadž by se i černokům dostalo hlasovacího práva. Velice dobré důvody!

Nyní tedy ženám nezbyvá nic jiného, nežli zase přemýšlet a hledati jinou cestu ku dosažení cíle.

Žena jest zvyklá snášeti příkoří a větší duševní a i tělesné bolesti, ale při tom všem si vždy zachová sebedůvěru a odhodlané pracuje dále.

A tak jest i v tomto případě, žena bude pracovati neúnavně dále!

Poměry žen zde nejsou v tak dobrému stavu, jako těch v Anglii, a proto ani práce naše nebude tak obtížnou ku získání si hlasovacího práva.

Jest to velmi smutné, že se musí člověk domáhati, často i násilím, svých práv a že jeden člověk může být tak bezcitným vůči druhému, že jej přímo podeceňuje.

Muž ženě vždy přeje za samé lásky — ale hladí to, co sám nestojí! Avšak žena má býti muží i za to povděčna, že jí alespoň tolik dopřeje!

Pan Antonie Řezáčová, matka p. Anežky Letovské z Florence, Neb., se právě navrátila z delší návštěvy své sestry ve Wilber, Neb., p. Marie Hejmanové. A že se tam mezi přáteli a známými dobře poměří, jest zřejmo z jejího vypravování. Mezi jiným byla též přítomna ve schůzi „Damského klubu“ kde se znamenitě všecky bavily. A zároveň se tam seznámila se staříčkou, již 89-letou, ale dosud ještě čilou a čipernou babičkou, p. E. Špirkovou a její neteří Pavlou Špirkovou z Dayton, O., dle které návštěvou přátel ve Wilber a okolí.

Ze se paníčky ve Wilber vše možné postaraly, by hosty utily, o tom jistě nepochybujeme, kdo jednou zavítal do jejich středu a použil jejich laskavého pohostění, neboť Wilber jest krajanům daleko široko známé, co místo obětavých krajanů, kteří každého dobře utí.

VDÁT SE NEBO NEVDAT?

(Vynato z časopisu „Venkov.“)

Tato otázka bude se zdáti na první přechýlení zbytečnou. Zejména muži řeknou, že se všechny ženy beztoho chtějí za každou cenu vdát a tak na ještě o věci té široce se rozpisovat!

A přece jen pokládám za nutno otázku tu poněkud na tomto místě rozebrat. V městech už četné žen dospělo dnes k náhledu, že za nynějších poměrů jest lepší se nevdat a žít se samostatně, neboť valná procenta manželství městských znamenají víceko jiné než šťastný rodinný život.

Alé i u nás na venku není už dnes ojedinělou výjimkou — rozvrat v manželství. Pravda, jsou tu přecetná manželstva tak vsa- uá, že jich v městě vůbec nenajdeme! Ale jsou i taková, která nabádají k ráznou opravě.

Ty ženy jsou přý, kdy žena spokojena se býti pouhou „dohrou hospodyně“, nřbřž ona také žádá, aby se k ní choval muž ja-

ko k opravdovému družce života a necení jí jen dle toho, jak je v hospodářství užitečnou. Mluví-li se stále o rovnosti a rovnocenosti stavu, musí se najisto mluvit současně i o rovnosti a rovnocenosti manželů. A ze žena na venkově, kde zrovna žena zpravidla vyrovná se svou prací úpině mužovi, ba častokrát její tam i předěl. V každé vesnici najdete některou zahrádkyni rolnické živnosti, leade můžete se setkat se ženou, jež musila zápasit s marnotratným mužem o svůj majetek a o dědictví svých dětí. — Tyto rekyně by jistě měly život utěšenější a šťastnější, kdyby se byly nikdy nevdaty, poněvadž svým rozumem a svou pílí vždycky by si zjednaly slušné existenci!

K tomu náhledu se už na venkově dospívá! Vdát se jen proto, aby žena žila u věném o- troctví a neměla za svou námahu ani slova opravdové lásky a u- známí — toť pomalu už bude pře- je jen přežitkem.

Nevolám snad po nějakém přesládlém mazlení, ale choť, aby muž svou ženu etil, aby se choval k ní uctivě, aby jí zasvěcoval do svých záměrů, aby opravdu spolu žil tak jako dvě duše, které si dobře rozumějí. A ne, aby jí dával stále na jevo, že on je její jediný dobrodruhem a velitelem, který se nad ni smiřoval a obla- řil jí milostivě svým jménem.

Bývají však případy i horší, kdy manžel stává se surovým a sahá k násilnostem — to pak už je pro ženu ovšem peklo na zemi! V městech jsou případy ty častější, ale i u nás je někdy na- jдете! Než takové manželství, raději žádné! Dnes už jsme tak daleko, že nemusíme se trápit výsměchem, řekne-li nám někdo: „stará panna“! Lip staropane- ství, než neúspěšnost a věčné su- rovosti!

Někdy proviňují se i samy matky, které z falešného študu, aby jejich dcera nebyla později pro- vdána než deerka ze sousedství, přimou honí své dítě do vdavek!

Manželský svazek má býti čim- si krásným a tuto krásu, založe- nou na vzájemné úctě, možno za- chovati za všech poměrů, tedy i tehdy, kdy není právě v domá- cnosti nadbytek. Právě za tako- vých chvíl má se osvědčit to, čemu se říká manželská láska.

Tvrdí se často, že nedostatek u- bíjí všecko lásku. Ale jen tam, kde charakter je slabý, kde není silné vřelé a kde je nechuť ku práci.

Manželství, jak z uvedeného zřejmo, nemá se uzavírat ukva- peně; třeba napřed poznat pova- hu onoho, ke kterému máme se pro celý život připojovat.

Povaha se prý mění! Nikdy však ne tak, abyste její kazy ne- byly s to už před sňatkem pro- hlédnout.

A shledáte-li, že tyto kazy jsou opravdu neodstranitelné, ba že budou nabývatí čim dále tím povážlivějších rozměrů, pak se nevdatějte.

Tak zní moje rada. Máte-li lepší náhled, sdělte jej. Já však sestávám na svém. Marie L.

Manželka p. Fr. Hájka, našeho jednatele, který v polovině minu- lého měsíce odejel do Čech nav- štíviti svého nemocného bratra p. Ant. Hájka, nám sdělila, že mi- nulé týden od svého manžela ob- držela dopis, ve kterém jí sdě- řuje, že se do Čech šťastně a zdrav dostal. Jeho bratříček, p. Ant. Hájek, že jest posud nemocen, a- le nemoc jeho se již valně zlepš- la, a návštěva bratřova jej veli- ce potěšila. Pan Hájek píše své manželce jen krátké dopis a až prý své přátele svým vypravová- ním trochu uspokojí, pak prý do- stane více času vše rozvrbějíti své manželce vypsat. Neúdiv- ťu, že se p. Hájek k dopisu del- šímu hned tak nedostane, neboť se neviděl s jeho přáteli 27- roků a za ten čas si zajisté mají mno- ho co sdělit. Za to však p. Há- jková právě obdržela dopis od své žvagrové manželky p. Ant. Há-

ka, ve kterém jí píše, že si ne- mluže tu radost ani představit, kterou jim způsobili, že je totiž švagr navštívil. Tak vzácnou návštěvu prý nemá nikdo v ce- le- ných okoli. Každý si s ním prý pře- je rukou potřásti. Dále její švagrová píše, že se právě nalá- zala v obchodě svého syna Jaro- slava, když tam p. Hájek přišel a- na zem kuffík postavil. Šva- grová sděluje, že ho jako každé- ho jiného pěkně uvítala, ale syn její na to prý pravil, mamínko, vždyť jest to strýček z Ameriky, kterýž jest si s otcem velice po- dobným. Když se z překvapení vzpamatovali a se uvítali, ubíral se p. Hájek překvapit svého bra- tra, p. Ant. Hájka. Ten právě seděl prý u okna a při spatření ho s kuffíkem v ruce si asi my- slil, opět nějaký to cestující s posledními, neb prý podobně kuffíky tamní cestující mají. Z cestujícího se však vykiňbal je- ho bratr z Ameriky. Překvapení při jejich shledání se prý nedá popsat. Zároveň žádá švagrová, by zdejší paní Hájková dopsala jejímu mužičkovi, aby se tam dle- je zdržel, ježto prý tam nemá žádné stání. Starost o něho prý nemusí žádnou mít, neb švagr jest prý tlustý a zdrav jako buk — velmi dobře vypadá. Dne 4. března přijel k nmu do Měna.

Pak navštívil svého švagra v Charvátěch p. Josefa Pejra, ta- mního kováře a dva dny se zdr- žel v Štětí u svých sester paní Anny Svobodové, ježž manžel vlastní velký hostinec a paní Alžběty Vrbové, která je po dru- hé vdanou. Jak ale to již vždy bývá, že do katech radosti musí ukápnout aspoň jedna kapka hořkosti, tak se stalo i zde, ne- boť jediný syn p. Vrbové, který studuje v Litoměřicích na učite- řské, jest těžce nemocen na zápal plic. Jeho mrtička tone tudíž ve velkých starostech, by jí neze- řel. Jest tomu 31- roků, co ztratila 26-letého syna Otta ve prvního manželství, který před- tím časem přijel sem k svému strýčkovi p. Hájkovi a po něja- kém čase se odebral do Oakland, Cal., kde při srážce automobilu přišel k velkém poranění a na- to zemřel. Že byl p. Fr. Hájek o- pět v tomto případě nesmírně do- jat, že i tento jeho synovec jest tak těžce nemocen, si může každý myslet. Vřak doufáme, že se opět uzdraví. Švagrová zdejší paní Hájkové ve svém dopise ve- lice děkuje, že vybědla svého mu- žička, by jel svého nemocného bratra a všechny ostatní přátele navštívit. Bude prý za jeho u- níků nesmět, ony totiž se tuze

nerady vyhýbají. — Milá naše ta- ta Vítánvásová si přeje, bychom se roze-psaly, jak si každá totiž pečujeme při pečení žitního chle- ba. Proto i já se zde přičiním, bych tetě vyhověla. Nejdříve však, milá přítelkyně, přijměte moji upřímnou soustrast nad ztrátou Vám tak drahých bytostí a věřte, že bol Váš čítím a Vámi. Nyní o tom pečení žitného chle- ba. Čeři-li já chléb druhého dne- peči, tedy v poledne uvařím je- den brambor, neb dva menší, pak je dobře utluču a tu volu z nich naleji na ně zpátky. Pak dám do toho kousek rozmocněných kvavnice a velkou lžiči cukru, ne- smů to však býti příliš hořké, nřbřž toliko vlažné, jako obyčej- ný kvásek a ještě k tomu přidám trochu mouky. Potom nechám to do večera kynout, načež zadělám tolik kvásku, mnoho-li přejí si mít chleba a ty kvavnice k tomu přidám. Kvásek obyčejně dělám z bílé mouky; ráno nechám pro- řhát žitnou mouku, pak kvásek osolím a přidám též hrst kmínu, načež tásto dobře propracuji a sí- ce tak, by nebylo tuze měkké a ani zase příliš tvrdé, tak aby se nelepilo na ruce. Ze zdejší mou- ky musí se chléb více vypracovat, než jak jsme totiž v Čechách byly zvyklé to dělat. Tam toho nebylo třeba, ježto mouka nebyla jako zde tolik připravována. — Když pak této dosti skyne, ještě je značkám a opět znovu nechám kynout, načež je dám na pomou- ky plech kynout. Při tom dá- vām vždy pozor, by mi chléb ne- překynul a, když je trouba dostat- něně hořká, chléb vlažnou vodou omýj a vřelou část bochánku vi- díličkou propíchnám, neboť tím se předejde, že kůrka tolik nepopra- ská. Když je chléb dosti již u- pečený, znova vlažnou vodou jej omýj. Čímž se dočlil, že kůrka je lepší a chléb též vzhlednější. — Milá tetě, až tedy všechny ty recepty zkusíte, tedy ten, který totiž u Váš nejlepe se osvědčí, nám potom sdělte, tak abychom se potom i my mohli poňtít, a ty chlupaté jazyčky našich mužů lé- pe uspokojit. — Ze naši chlapeč- ní nemají rádi chléb kyselý, to se jednoduše napraví, když totiž rá- no se dá do kvásku hrst cukru a, jak jsem pravila, musí se chléb nejméně 15 minut dobře vřel, jako pšeničný. V létě ho dám na vál, v zimě ale ho vyválím v mí- se a to ještě v zádru na kamnech, aby mi nevystydl. Ovšem, je-li mouka špatná, tu všecka práce jest marná. Pro dnešek tudíž již končím a ještě ráda bych věd- ěla, co se stalo s dopisovatelem z Ohiova, že tak dlouho již ne- psal!

Horlivá čtenářka, Western, Neb. — Čtená podatelka „Zen- ské Hlídky“, jakož i milé čtenář- ky, přijměte můj nejserdecnější pozdrav! Přicházím mezi Váš, bych se s Vámi trochu potěšila a po případě poučila, neboť má Hlídku velice zajímá a se zvlášt- ním zájmem sleduji, jak nás stá- le přibývá, ba i tí muži — uzna- lejší — si libují, ježto Hlídku zřejmè je též zajímá. — Maso- pust jest prý a zároveň i vošče- řé ty radovánky k nám pomínuly. Co munda březem, tu všichni rádi za kamna lezem a přijde duben a možná, že tam ještě za nimi bu- dem! Vřak musíme aspoň dou- fat, že se to zase zlepší, neboť, jak se domnívám, té zimy jsme již dosti užili. Neúdiviť divu, že každý se již na to jaro těší, by mohl zase znovu začít pracovat. Jenom abychom tentokrát byli za naši práci lépe odměněni, než jako tomu bylo lonský rok, kdy totiž zdejší krajina byla velkým suchem postřena a co ne- zkazilo suchu, to podzimní deště dočeldaly. Ze zde následkem toho eitelny nedostatek o krmivo a rolníci, kteří jiná léta obilí vozili do města, dnes téměř všecko vo- zí z města. Každý ovšem bůduje — celý rok pilně pracoval a v- potu se namáhal, však odměnu za to neměl žádnou, leda trochu té- píšenie, která však jest opět po- merně laciná — 7½ bušl. Korna- 6½, ta ale musí se kupovat. Más- lo 20 lb. vejce tuet 22c. — Mě- stečko naše se však přece dosti utěšeně zvelebjuje, neboť je vi- díť několik nových residenčí, ja- kož i novou nemocnici tu máme, takže neludeme muset hned, jak totiž trochu se rozumužtem, po- spěchat do Omahy. V minulém roce zdejší Němci o jeden kostel opět více si postavili, a je tudíž vidět, že stále nové obětí Bohu přináší. Zdá se ale, že to vše ne- pomáhá, dešť v nejnutnějším ča- se přece se nedostavil. Jinak ale je vidět, že jim to jde k duhu, neboť když je člověk v tom ně- meckém Western, jak totiž zdejší české městečko toto nazývají, po- zoruje, tu se musí nad nimi až pozastavit, jak jim pámbůh přeje. Každý se valí jako bebíčka od toho pěničova, kležto jejich pa- ní mámy jsou zase tak kulafou- čké, že se jim musíte na hezskou bratra a všechny ostatní přátele navštívit. Bude prý za jeho u- níků nesmět, ony totiž se tuze

ve městě, do kterého máme jen půl míle. Lonský rok byl velice suchý, tak že i z té zahrádky jsme něčeho nedostali, neboť kroupy po tom suchu to ještě do- dělaly. Těšme se tudíž, že tento rok se k nám lépe zachová. Mo- je nejmilejší práce je, když si mohu dojet do zahrádky a natř- hat si různé zeleniny velký koš a pak zavařovat. Obzvláště okur- ky a rajská jablůčka. Rádá o- kurky připravuji na všechné způ- soby, nějaké na sladko a jiné zase na kyselo. Nejráději napl- ním všechny nádoby, ať již to po- tom rádi jíme, anebo nikoliv. — Časem se někdo nahodí, jemž podobně nakládán věci jsou la- budkou. — Tak si myslím, že na- poprvé jsem toho již dosti na- psala, a nyní vybězím moji zná- mou paní Anastázii Friedlovou od Lesterville, jakož i paní Roza- lii Vrbovou od Wagner, aby za- se brzy psaly, ježto já ráda je- jich dopisy čtám. A Vy, soused- ka Halvová, dejte také o sobě vě- dět, kdybych já bylo tak zbláhu ve psaní, jako Vy, zajisté bych často psala.

Anna Procházková, Palmer, Neb., 24. března 1914. — Čtená redakce a milá paní podatelka! Opět se přiblížil čas mého před- platného, kterýž jest neradno od- kládat. Tak jako Vy list nezdr- žujete, ale pravidelně jej zasílá- te, má býti i nám čtenářům do- brým příkladem, dle kterého by- chom se měli řídit. Vřak kdyby- chom časopis neobdrželi ten kte- rý den, kdy ho čekáme, zajisté bychom byli netrpělivými a ptali bychom se jeden druhého, co as se zase stalo s našim týdenním návštěvníkem? Vždyť k nám již přichází přes čtvrt století a tudíž jest to náš starý známý, který s- námi sdělí ty staré zlaté časy pu- onýrské. Pokrok viděl naše staro- stí i radosti. On nám pověděl, jak jinde farmáři pokračují, kde se usadili atd. A to zajisté byla velká výhoda za tehdejšího naše- ho žití. Ač to byl život plný strádání a sebezapření, přece když nyní čtu, jak pan Horký z Farwell ten život zákopnický správně vystihl a dopodrobna vypisuje, musím mu vzdát díky, že ojasňuje té mladé generači, ci vše musili jejich předeči zaku- slit. Vřak není tomu dávno, kdy jeden mladý farmer pravil mému manželci: „To se to nyní evaká do kapsy!“ Anebo: „Já nevím, jak to ti starší hospodářili, že ni- kam nemohli, kdežto my takové velké peníze děláme!“ Na tako- vno nezkusenuo řeč nelze odpo- vídat a nejlepe si pomyslit — a- no, když ti to otec vše připravil! Sám strádál, v nesmářžích a nepo- hóděch se uskrovnával Lehko ovšem dělat peníze z výsledku otecovy dřiny! — Zimu jsme měli oproti jiným rokům velmi mír- nou, asi dva poprašky, asi 14 dní mrzlo — při 8 až 10 stupních pod nulou. Pak však bylo krás- ně jako v létě, ba až horko! Dne 18. března začal však opět v- tíchosti padat sníh, tak že jen le- želo všude stejné, druhý den ale přišel vítr a nadělal záveje. Dnes, co toto píši, sluněčko hráblo, že již jen pořídka jest snůh vidět. Vřak někteří farmeři povídají, že bude ozimka poskozená násled- kem suchých větrů. — Paní Ví- támvásová si stěžuje na chlebě- ček, z něhož se jí hořejší kůrka oděluje. Čtená paní, není to snad od zprudka vytopené pece? Což se pozná, když jest kůrka tmavěhnědá, jestli ano, tedy si vyzkoušejte pec před pečením. Když se hodí trochu mouky do- pece a jen se praží, je k pečení způsobila, jestli se ale pálí, pak není radno tam chlebiček dávat, dobře vykát, až vychladne. Já mám sporák s teploměrem, či jak vnučátka říkají s hodinkami a, když ručička postoupí na pětku, jest nejlepší čas vsadit chléb do pece, jest pěkný zlatozlatý. Také lituji těch paní, když se jim něco přihodí neobvyčejného, což se v životě stává často. Také- muž se leccos již přihodilo, vzlá- šiz ta první léta našeho semu pří- jetí, když jsem se totiž domníva- la, že rozumím anglicky a co z- toha následovalo. Po letech ještě se musím stáát, ale v duchu, pro- sobo, bych to zase do vzduchu ne- rozvířila. Ku konci zdravím vše- chy čtené čtenáře a čtenářky (abotu nám tak milého listu!

SPUŠTĚNÍ NA VODU OKLAHOMY, NEJVĚTŠÍ BITEVNÍ LO- DI SPOJ. STÁTŮ.

Modlitbou, kterou zasvěcen byl "posláni míru a křesťan- ství" (1) super-Dreadnought Oklahoma, největší bitevní loď na o- ceánech, spuštěn byl na vodu v loděnicích New York Shipbuilding Company v Camden, N. J. Slečna Lorena Jane Cruiseová, dcera guvernera Cruise a z Oklahomy, posílala láhev šampaňského a pře- čko lidí a tím proveden "křesť". Slečna Cruiseová, jedna z ne- žádoucího dívek z Oklahomy, čitá osmnaet roků. Její matka byla Indiánka z kve kmene Choctaw uChickasaw. Nová bitevní loď Oklahoma jest 583 stop dlouhá a snosnosti 27,300 liber, což jest o 300 liber více, nežli kterákolí z dosavadních bitevních lodí.